

JOHANNA SNÄLL

dosentti, LKT, suu- ja leukakirurgian erikoislääkäri, suu- ja leukakirurgian erikoishammaslääkäri osastonylilääkäri HUS Suu- ja leukasairauksien linja

JOHANNA UITTAMO

HLT, suu- ja leukakirurgiaan erikoistuva lääkäri yliopistolehtori, Helsingin yliopisto HUS Suu- ja leukasairauksien linja

KIRJALLISUUSLUETTELO pdf-versiossa www.laakarilehti.fi

Sisällysluettelot SLL 7/2019

SIDONNAISUDET

Johanna Snäll: Matka-, majoitus- tai kokouskulut (Stryker, DePuy Synthes).
Johanna Uittamo: Luentopalkkiot (Oral Hammaslääkärit, Plusterveys).

JUKKA KOKKONEN

korva-, nenä- ja kurkkutautien sekä audiologian erikoislääkäri, ylilääkäri Siun sote Pohjois-Karjalan keskussairaala, korva-, nenä- ja kurkkutautien klinikka

MERVI TUOMISTO

kliinisen hammashoidon erikoishammaslääkäri, ylihhammaslääkäri Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiiri

HELENA TIAINEN

kliinisen hammashoidon erikoishammaslääkäri, ylihhammaslääkäri Siun sote Pohjois-Karjalan keskussairaala, suu- ja leukasairauksien klinikka

Syyllinen hammas on poistettava

Kollegat Jukka Kokkonen, Mervi Tuomisto ja Helena Tiainen toivat esiin hammasperäisen infektion erityispiirteitä syviä kaulainfektioita käsittelevässä artikkelissaan (1). Kirjoittajat nostavat esiin väestöön suhteutetun hammaslääkärin vähäisyyden ja tästä mahdollisesti aiheutuvan hoitoviiveen Pohjois-Karjalassa. Valtaosa infektioista olisikin ehkäistävissä hampaiston hyvällä perushoidolla.

Akuutin hammasperäisen infektion hoito pitäisi aloittaa viiveettä. Tehokas hoidon aloitus lyhentää infektion kestoa ja hoidosta aiheutuvia kustannuksia (2). Käypä hoito -suosituksessa todetaan yksiselitteisesti, että hammasperäisten infektioiden hoidossa mikrobilääke on toissijainen, eikä sen aloittamisella voi perustella hammaslääketieteellisen hoidon lykkäämistä (3).

Hammasperäiseksi epäilty infektio edellyttää infektio lähteen täsmällistä selvittämistä ja infektion kanavoimista. Levinneen hammasperäisen infektion hoitoon kuuluu aina myös syyllisen hampaan poisto, mikäli hammasta ei

ole aiemmin poistettu. Infektio-ontelon avauksen ja dreneerauksen yhteydessä tehty samanlainen hampaanpoisto lyhentää sairaalahoidon kestoa verrattuna hampaan myöhempään poistamiseen (4).

Sairaalahoitoa edellyttävien hammasperäisten infektioiden ehkäisyyn ja hoitoon pitäisikin olla riittävä osaaminen ja resurssit – koko Suomessa. Säännöllinen hammashoito perusterveydenhuollossa ylläpitää hyvää suunterveyttä. Hampaiston perushoitoon pääsyn vaikeutuminen lisää myös sairaalahoitoon johtavien infektioiden määrää (5). Toimiva hammashoidon päivystys takaa nopean hoidon aloituksen infektion alkuvaiheissa. Riittävä hammaslääketieteellinen osaaminen jokaisessa hammasperäisissä infektioita hoitavassa yksikössä on edellytys näiden infektioiden tunnistamiselle ja tehokkaalle hoidolle.

Akuuttien hammasperäisten infektioiden hoito kuuluu niin lääkäreille kuin hammaslääkäreillekin. ●

Viiveen syntytapaan voisi pureutua

Kiitämme kollegoita Johanna Snäll ja Johanna Uittamo mielenkiinnosta (1) artikkeliamme (2) kohtaan.

Olemme täysin samaa mieltä siitä, että hoidon tulee alkaa viiveettä. Oman kokemuksemme mukaan suurin viive syntyy ennen potilaan päättymistä erikoissairaanhoidon. Valitettavasti meillä ei ollut käytettävissämme riittävästi tietoja viiveen analysoimiseksi selvittääksemme, mikä oli potilaan ja mikä perusterveydenhuollon osuus. Sairaalassa hoito toteutui nopeasti ja yhteistyö korvalääkäriin, hammaslääkäriin ja tarvittaessa thoraxkirurgin kesken on meillä sujuvaa.

Ymmärrämme sen, että yksittäinen terveyskeskuksessa tai hammaslääkäriasemalla työs-

kentelevä kollega ei välttämättä kohtaa koko työuransa aikana yhtään kaulalle leviävää infektiota. Olimme itsekin yllättyneitä sekä hammasperäisten infektioiden suuresta osuudesta aineistossamme että infektioiden muuta maata selvästi korkeammasta insidenssistä Pohjois-Karjalassa. ●

KIRJALLISUUTTA

- Snäll J, Uittamo J. Syyllinen hammas on poistettava. Suom Lääkäril 2019;74:373.
- Kokkonen J, Tuomisto M, Tiainen H. Kirurgisesti hoidetut syvät kaulainfektiot Pohjois-Karjalassa 2010–16. Suom Lääkäril 2019;74:252–7.

SIDONNAISUDET

Jukka Kokkonen, Helena Tiainen: Ei sidonnanauksia.
Mervi Tuomisto: Luentopalkkio (MSD Finland).

KIRJALLISUUTTA

- 1 Kokkonen J, Tuomisto M, Tiainen H. Kirurgisesti hoidetut syvät kaulainfektiot Pohjois-Karjalassa 2010–16. *Suom Lääkäril* 2019;74:252–7.
- 2 Jundt JS, Gutta R. Characteristics and cost impact of severe odontogenic infections. *Oral Surg Oral Med Oral Pathol Oral Radiol* 2012;114:558–66. doi: 10.1016/j.oooo.2011.10.044
- 3 Suomalaisen Lääkäriseuran Duodecimin ja Suomen Hammaslääkäriseura Apollonian asettama työryhmä. Hammasperäiset äkilliset infektiot ja mikrobilääkkeet. Käypä hoito -suositus 6.11.2018. www.kaypahoito.fi
- 4 Heim N, Warwas FB, Wiedemeyer V, Wilms CT, Reich RH, Martini M. The role of immediate versus secondary removal of the odontogenic focus in treatment of deep head and neck space infections. A retrospective analysis of 248 patients. *Clin Oral Investig* 2019 Jan 8 [Epub ahead of print]. doi: 10.1007/s00784-018-02796-7
- 5 R. Burnham, R. Bhandari, C. Bridle. Changes in admission rates for spreading odontogenic infection resulting from changes in government policy about the dental schedule and remuneration. *Br J Oral Maxillofac Surg* 2011;49:26–8.